

Stichting Behoud Veenweidegebied Kockengen
Fuut 23
3628 CR Kockengen

Aan:
Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Station Breukelen-Kortrijk
Postbus 23
2290 AA Wateringen

AANTEKENEN

Betreft: Zienswijze op het ontwerp-rijksinpassingsplan betreffende de bouw van het 380/150-kV transformator- en schakelstation Breukelen-Kortrijk en op alle andere ontwerpbesluiten met betrekking tot dit project.

Bijlage: Beschouwing Wim Smit Consult B.V. over de locatie Ruwiel

Kockengen, 6 november 2013

Geachte heer / mevrouw,

Hierbij doen wij u onze zienswijze toekomen op het ontwerp-rijksinpassingsplan betreffende de voorgenomen bouw van het 380/150-kV transformator- en schakelstation Breukelen-Kortrijk op de locatie plaatselijk bekend achter Kortrijk 7 in Breukelen, gemeente Stichtse Vecht en op alle andere ontwerpbesluiten met betrekking tot dit project.

1. Onze stichting en doelstelling

De Stichting Behoud Veenweidegebied Kockengen komt op voor het behoud van het veenweidegebied en cope-landschap rond Kockengen, dat stamt uit de vroege middeleeuwen en sindsdien goeddeels ongeschonden is gebleven. Wij zetten ons in voor de instandhouding van het open agrarisch cultuur- en natuurlandschap van dit deel van Het Groene Hart. Daarbij trachten wij de optimale omstandigheden te garanderen voor de planten en dieren die in het veenweidegebied thuishoren. Naast het kritisch volgen van ontwikkelingen in het landschap, participeren wij in arenadiscussies, klankbord-groepen en overlegstructuren waarin toekomstige landschappelijke ontwikkelingen worden geadresseerd en geven wij actief schriftelijk en mondeling voorlichting over de geschiedenis en waarden van het betrokken gebied en de bedreigingen waaraan het gebied blootstaat.

2. Bestreden locatiekeuze

De locatiekeuze voor het 380/150-kV transformator- en schakelstation in het nog open veenweidegebied van Kockengen is onjuist. Dit deel van het cope-landschap ten westen van Amsterdam-Rijnkanaal, spoorlijn Amsterdam-Utrecht en de A2, is nog prachtig open en ongeschonden.

Hieronder schetsen wij in het kort het ontstaan en de unieke kenmerken van het cope-landschap.

*Een **cope** is een overeenkomst of een contract om een gebied te mogen ontginnen. In de cope werden de wederzijdse rechten en plichten tussen de ontginners en de bisschop van Utrecht of de graaf van Holland geregeld. De **cope-ontginningen** bevinden zich vooral in zuidwest Utrecht en stammen uit de 12^e en 13^e eeuw.*

Het nog niet ontgonnen gebied werd volgens een vaste maatvoering door de grondeigenaren uitgegeven, waarna deze gronden door een zogenaamde coper in kavels werden verdeeld onder kolonisten die de gebieden vervolgens ontgonnen.

De kavels hadden een vaste breedte van 30 Stichtse roeden en een lengte 360 roeden ofwel zes voorling. Een voorling was de afstand die men ploegde zonder de ploeg te keren. Was een ontginning succesvol, dan werden de kavels soms verlengd tot twaalf voorling; men spreekt van zes- en twaalf voorling hoeven.

Deels maakte men gebruik van een roede met een standaardmaat van twaalf Rijnlandse voet, hetgeen in het huidige meetstelsel overeenkomt met 3 meter en 77 centimeter. Bij de ontginning werd echter ook wel gebruik gemaakt van roeden met een andere lengte, zoals de koningsroede die slechts tien voet lang was. De kavels waren hierdoor 94 tot 113 meter breed en (voor een zes voorlinghoeve ontginning) 1.125 tot 1.350 meter lang.

De ontginners groeven parallelle sloten om het water af te voeren. Langs de achterzijde werd een dwarsslot of een dwarsdijkje (achterkade) aangelegd om te voorkomen dat water van het hoger liggende onontgonnen veengebied voor problemen zou zorgen.

Tevens werden er rondom de percelen vaak dijken opgeworpen om het water uit het omringende gebied te weren. Op de kop van de kavel werden de hoeven geplaatst. Vanaf de Vecht werd een ontginningsas met een vaste dieptemaat van 1.250 meter ver het veen in herhaald.

Zo werd als eerste ontginningsbasis de Otterspoorbroekse dijk aangelegd en van deze eerste ontginning werd de Kortrijkse dijk de achterkade. De Kortrijkse dijk werd vervolgens herhaald in de Portengense dijk, de Wagendijk (Kockengen) en de Hollandse Kade.

*In het gebied ten westen van de Vecht ontstond op die manier een heel herkenbaar vast patroon, ook omdat aan iedere ontginner een vast oppervlak werd toegewezen. Dit resulteerde in het zo herkenbare en unieke **cope-landschap**, ook wel genoemd de **zesvoorling verkaveling**.*

Omdat de ontginningen in fasen plaatsvonden en de bedijking niet overal dezelfde hoogte had, ontstond in de 12^e en 13^e eeuw vanwege wateroverlast vaak onmin tussen de ontginners onderling en tussen de bisschop van Utrecht en de graaf van Holland.

Opmerkelijk en uniek is dat in het huidige landschap de traditionele kaveldiepte nog steeds goed herkenbaar is.

In de provinciale cultuurhistorische atlas 'Tastbare Tijd' stelt de provincie Utrecht:

'Het gebied Demmerik-Kockengen-Kamerik is met het Zuid-Hollandse Nieuwkoop een veenontginningslandschap van Europese betekenis. Het is een schoolvoorbeeld van de regelmatige twaalfde-eeuwse cope-ontginning en het grootste aaneengesloten complex daarvan in Nederland. Het is aangewezen als Belvederegebied. Door de geringe dynamiek is de structurele cultuurhistorische samenhang gaaf bewaard gebleven.'

Wij zijn met de gemeenteraad Stichtse Vecht van oordeel dat de realisatie van een 380/150-kV transformator- en schakelstation en bijbehorende hoge en zware masten in het Groene Hart de identiteit van het gebied ernstig en onomkeerbaar aantast. Deze aantasting bestaat onder meer uit het dempen van enkele karakteristieke parallelle lengtesloten, de enkele meters verhoogde aanleg van het gehele terrein, aantasting van de openheid van het landschap vanuit diverse richtingen, het blokkeren van het zicht vanuit en op het cope-landschap, onder meer vanaf de A2 (tot voor kort een geroemd snelwegpanorama), gevolgen voor flora en fauna en aantasting van de leefomgeving van bewoners Kortrijk.

Uit gemeentelijke verslagen blijkt dat de gemeente Stichtse Vecht het station niet gerealiseerd wenst te zien op haar grondgebied, maar zeker niet west van de A2 bij Kortrijk.

In de motie aangenomen door de gemeenteraad Stichtse Vecht wordt geen gewag gemaakt van een voorkeur voor de locatie Ruwiel. Echter, dit is uitsluitend het geval omdat de gemeente Stichtse Vecht van mening is dat in de gehele gemeente geen plaats is voor het station, gezien de belasting die de gemeente ondervindt van bestaande en recent uitgebreide infrastructuur en daarvoor geldende regelgeving. Uit de gemeentelijke verslaglegging blijkt duidelijk dat – los van de motie – er voorkeur is voor de locatie Ruwiel, oost van de A2.

Het is niet nodig of noodzakelijk om in het betrokken deel van het Groene Hart te bouwen omdat er meerdere geschikte alternatieve locaties zijn. In 2009 hebben wij hiervoor een deskundige-rapport laten opstellen, waarin dit wordt aangetoond. Dit onderzoek toont aan dat met de keuze voor een van de alternatieven een gelijkwaardig resultaat kan worden bereikt met aanmerkelijk minder bezwaren.

Wij onderkennen dat het eeuwenoude cope-landschap in de loop der tijd is aangetast. Dit betreft de aantasting door de A2 zelf en het gebied ten oosten daarvan. Hier bevinden zich onder meer de enkele jaren geleden verbrede spoorlijn Utrecht-Amsterdam, diverse industrieterreinen en kantoorgebouwen, een hotelcomplex, een oudere woonwijk en ook een hoogspanningsstation(!).

Het gehele gebied ten westen van de A2 is echter nog onaangetast. Juist daar nu wil TenneT een omvangrijk 380/150-kV transformator- en schakelstation realiseren.

Omdat door het ministerie van Economische Zaken en TenneT om voor ons onduidelijke redenen star werd vastgehouden aan Kortrijk als enige bespreekbare locatie, hebben wij Wim Smit Consult B.V. eerder dit jaar gevraagd een deskundige-rapport te leveren over de mogelijkheden van realisatie op de alternatieve locatie Ruwiel (bijlage). De conclusie van Wim Smit Consult B.V. is overduidelijk: *'dat de locatie Ruwiel om meerdere redenen verre te verkiezen is boven de voorkeurslocatie van TenneT*. Het deskundige-rapport hebben wij onder de aandacht gebracht van TenneT en het ministerie van Economische Zaken. Van beide instanties ontvingen wij geen enkele reactie.

Na ontvangst van het ontwerp-rijksinpassingsplan hebben wij Wim Smit Consult B.V. verzocht ons aan te geven welke de uitvoeringsmogelijkheden zijn bij de locatie Ruwiel.

Conceptueel worden door Wim Smit Consult B.V. de volgende opties onderscheiden:

-/-

A.

Aftak van de 380 kV lijnen met de Zoetermeer uitvoering met buisprofielen die heel weinig ruimte vergen en een strak visueel effect geven. Met 380 kV kabel de weg over naar het nieuwe station tussen het bestaande Shell pompstation en het viaduct Nieuwer ter Aar. Voorstelbaar is dat er op, naast of aan het viaduct wat extra ruimte wordt gemaakt voor een aantal mantelbuizen waar de kabels doorheen gaan. Een mogelijkheid is om het

viaduct wat smaller te maken, want het biedt voldoende breedte. Met een of meer stalen of betonnen mantelbuizen zou dat ook voldoende veilig moeten kunnen.

B.

Alternatief is een boring onder de A2 door. Dit is bij Utrecht ook gedaan ten behoeve van warmteleidingen. Dat is een beloopbare tunnel waar ook 150 kV kabels doorheen gaan. Deze uitvoering valt qua kosten mee maar er mogen niet teveel obstakels in de grond zitten. In de Utrechtse wijk Leidsche Rijn zit ook een lange boring voor 150 kV kabels onder de rivier en een voormalige vuilstort door. Die gaat tot 30 diepte onder alles door. Zo zijn er landelijk tal van voorbeelden te vinden.

C.

Er zijn ook nog een aantal varianten op dit thema mogelijk, maar dat heeft voor de oversteek op zich niet echt veel betekenis. Een andere spanning of iets meer of minder kabels is niet principieel.

Detail-engineering moet uitwijzen wat zowel technisch als financieel realistisch is.

Vanuit het ministerie is aangegeven dat Ruwiel niet favoriet is mede omdat de bewoners van de flats in Breukelen-Noord erop zouden uitkijken. Dit is een vreemd argument omdat de flats met de kopgevel naar het Amsterdam-Rijnkanaal (en daarmee naar de locatie Ruwiel) staan en er geen ramen in die kopgevels zitten.

-/-

In het rapport van Deltares wordt een vergelijking gemaakt tussen locaties. Hierbij worden ongelijke uitvoeringen vergeleken. Zo wordt Kortrijk gewogen met één circuit en de beide andere locaties met twee circuits. Ook wordt bij de locaties Ruwiel en Laan van Duuring uitsluitend uitgegaan van de optisch meest onaantrekkelijke variant. Zoals Wim Smit Consult B.V. aangeeft zijn er – in het bijzonder bij locatie Ruwiel – andere, aantrekkelijker uitvoeringsmogelijkheden. Wij kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat Deltares weliswaar een objectieve vergelijking diende te maken, maar dat de uitkomst natuurlijk wel Kortrijk diende te zijn.

Gezien de aanwezigheid van genoemde meer geschikte en minder landschappelijke impact hebbende alternatieve locatie Ruwiel en de weigering van het ministerie en TenneT om de mogelijkheden op deze locatie en specifiek de onder- en bovengrondse verbindingsmogelijkheden met de bestaande 380kV-lijnen te onderzoeken, had geen ontwerp-rijksinpassingsplan moeten worden opgesteld voor de locatie Kortrijk. Kortrijk wordt in het ontwerp-rijksinpassingsplan bij voortduring en ook in de conclusie over locatiekeuze, aangeduid als ‘meest optimale locatie’. Dit impliceert dat ook in de ogen van EZ en TenneT minstens één andere locatie ‘optimaal’ is. Gezien de geringere landschappelijke impact en ook de eerdere voorkeur van TenneT voor een locatie bij Ruwiel, had de keuze eerder hierop moeten vallen.

3. Aantasting van cultuurhistorische waarden

De bouw van een 380/150kV transformator- en schakelstation op de locatie Kortrijk leidt tot een aantasting van de cultuurhistorische waarden van het Groene Hart in het algemeen en het cope- en veenweidelandschap in het bijzonder. Het besluit betekent een ernstige en onomkeerbare aantasting van de identiteit van dit gebied. Realisatie van het station gaat ten koste van een agrarisch landschap dat van overheidswege mag rekenen op een strenge beschermende hand.

In het ontwerp-rijksinpassingsplan wordt de indruk gewekt dat het behoud van het veenweidegebied en de continuïteit van de energievoorziening goed tegen elkaar zijn afgewogen. Wij bestrijden dit, gezien het feit dat er andere voor de continuïteit van de energievoorziening geschikte(re) locaties zijn waar het behoud van het veenweidegebied beduidend minder speelt. Ook de voormalige gemeente Breukelen

gaf in haar reactie op de door ons ingediende zienswijze op de te verlenen bouwvergunning (2008) aan dat bij plaatsing op de locatie Kortrijk '*duidelijk sprake is van een forse ingreep in het veenweidegebied*'. Dat er al andere zaken zijn die ingrijpen in het gebied (zoals de verbrede A2 en de verbrede spoorlijn Amsterdam-Utrecht) geeft in onze optiek geen vrijbrief voor een verdere aantasting van een gebied dat volgens de visie van de provincie dient te worden 'veilig gesteld'.

In het ontwerp-rijksinpassingsplan wordt een korte schets gegeven van (het ontstaan van) het cope-landschap. Daarna wordt, mede op basis van de stelling dat de omgeving ter plekke toch al is aangetast door A2, spoorlijn en bestaande hoogspanningsverbindingen, geconcludeerd dat wordt voldaan aan een aantal algemene inrichtingsprincipes. Wij zijn van mening dat bestaande aantastingen geen reden mogen zijn om *verdere* ingrepen toe te staan of te initiëren.

In het ontwerp-rijksinpassingsplan wordt ook gememoreerd dat de inrichtingsvariant zal worden gerealiseerd die door het overgrote deel van de aanwezigen tijdens het overleg hierover werd gedragen. Weliswaar hebben zowel bewoners Kortrijk als wij op uitnodiging deelgenomen aan overleg over landschappelijk inpassing, maar allen vanuit de grondhouding dat Kortrijk niet de juiste locatie is en dat wij ons daartegen zullen verzetten. Daarenboven is er tenminste één inpassingsvariant op locatie Kortrijk die in onze optiek en die van diverse overheden en TenneT te prefereren is boven de thans voorliggende. Deze krijgt echter geen medewerking van betrokken grondeigenaren en is daarmee niet op korte termijn haalbaar.

Het maatschappelijk belang van de continuïteit van de energievoorziening wordt in het ontwerp-rijksinpassingsplan zwaarder gewogen dan het landschappelijk belang van het behoud van het veenweidegebied. Sterker: over de locatie Kortrijk wordt gesteld dat het een kleine inbreuk betreft aan de rand van het veenweidegebied. Deze bevinding in het door de toenmalige minister van EL&I opgedragen onderzoek staat op gespannen voet met de mening van de voormalige gemeente Breukelen, de gemeente Stichtse Vecht, de Stichting Groene Hart, de Vechtplassencommissie en onszelf.

Het belang van de continuïteit van de energievoorziening wordt door ons niet bestreden. Van het ministerie van EZ had echter verwacht mogen worden dat een meer reële afweging was gemaakt tussen de belangen, juist omdat een betere balans tussen genoemde belangen op andere locaties tot de mogelijkheden behoort. Dit had moeten leiden tot een andere locatiekeuze. Een locatie die opmerkelijk genoeg vrijwel overeen zou komen met de locatie die TenneT en Eneco in 2003 hebben voorgesteld.

4. **Relatie met het Landschapsontwikkelingsplan**

De bouw van een 380/150-kV transformator- en schakelstation is in onze visie niet in lijn met het Landschapsontwikkelingsplan (LOP) dat door de voormalige gemeenten Breukelen en Loenen is vastgesteld. In het LOP staat vermeld dat het open Veenweidelandschap-West behouden dient te blijven. De karakteristieke cope-verkaveling dient gehandhaafd te blijven. Andere dan agrarische functieveranderingen en schaalvergrotingen zijn mogelijk *mits* zij de openheid van het landschap niet verstoren en geen afbreuk doen aan het landelijk karakter van het gebied. Ook dient voldoende kwaliteit voor weidevogels behouden te blijven. Voor dit laatste aspect zie de paragraaf 'Gevolgen voor flora en fauna'.

De openheid en het landelijk karakter worden sterk aangetast door het omvangrijke industriële complex dat een 380/150-kV transformator- en schakelstation nu eenmaal is. Dat er in het kader van het LOP 'afspraken' zouden zijn gemaakt over de landschappelijke inpassing kunnen wij niet plaatsen. Weliswaar is door overheden, natuurbeschermingsorganisaties als de onze en bewoners van Kortrijk gezamenlijk een compromis over landschappelijke inpassing van het station zelf bereikt, maar dat heft de afwijzende positie van betrokkenen en in het bijzonder de gemeente Stichtse Vecht niet op. Dit is op geen enkele wijze een 'afpraak' in het kader van het LOP. Bovendien

zijn er geen harde garanties gegeven dat deze 'afspaken' zullen worden nagekomen.

5. **Rijksbeleid**

Het ontwerp-rijksinpassingsplan is strijdig met het beleid van de Rijksoverheid om uitermate terughoudend te zijn met bouwen in het Groene Hart, in het bijzonder van industrieterreinen.

Niet bestreden wordt door ons dat de continuïteit van de elektriciteitsvoorziening van openbaar belang is. De belangrijkste vraag is echter of de keuze voor de locatie Kortrijk onvermijdelijk was en is. Dit is niet het geval, want alternatieve oplossingen of locaties leiden tot een beduidend geringere aantasting van het Groene Hart.

Het Derde Structuurschema Elektriciteitsvoorziening (SEVIII) geeft geen vestigingsplaatsen voor hoogspanningsstations aan, om lokaal ruimte te laten voor een goede ruimtelijke keuze en inpassing. Wij zijn van mening dat van deze mogelijkheid geen gebruik is gemaakt omdat vanuit het Rijk ten koste van alles wordt vastgehouden aan de locatiekeuze uit 2006.

Met de recente Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte heeft het Rijk het beleid met betrekking tot de nationale landschappen, waaronder het Groene Hart, afgeschafte en laat het Rijk het verstedelijkings- en landschapsbeleid over aan de provincies en gemeenten.

Bij ruimtelijke besluiten moeten juist deze overheden een zorgvuldige afweging maken van het ruimtegebruik, waarbij onder meer de navolgende stappen dienen te worden doorlopen:

- beoordelen of de beoogde ontwikkeling voorziet in een behoefte die niet elders wordt voorzien;
- beoordelen of de beoogde ontwikkeling kan worden gerealiseerd op zogeheten herstructurerings- of transformatielocaties;
- beoordelen of er sprake is van een goed en bestendig ontwerp.

Wij constateren dat de betrokken gemeente Stichtse Vecht door het Rijk min of meer 'buiten spel' is gezet en dat de provincie Utrecht slechts is gevraagd om een bevestiging van de in 2008 afgegeven verklaring van geen bezwaar, waarbij de provincie zich mogelijk onvoldoende bewust is geweest van (en/of ruimte heeft gezien voor) haar inmiddels gewijzigde en zwaardere rol ten aanzien van de bescherming van het voormalige nationaal landschap Groene Hart.

6. **Interprovinciaal beleid**

Het ontwerp-rijksinpassingsplan is niet in lijn met de intenties van het interprovinciale beleid aangaande het Groene Hart. Het interprovinciaal beleid is onder meer vastgelegd in de zogenaamde 'Kwaliteitsatlas'.

De Randstedelijk Rekenkamer constateert zowel in haar rapport 'Het Groene Hart – een haalbare kaart?' van maart 2009, als in het vervolgrapport 'Grip op het Groene Hart' van augustus 2013, dat de drie betrokken provincies – in het geval van het onderhavige ontwerp-rijksinpassingsplan de provincie Utrecht – zowel beleidsmatig als uitvoerend onvoldoende grip hebben op en bescherming bieden aan het (nationaal landschap) Groene Hart.

Het feit dat bij de uitvoering de Kwaliteitsatlas een overeengekomen

toetsingsinstrument is, mag echter ook bij de rijksoverheid bekend worden verondersteld. Het beleid ten aanzien van de Venen, zoals dat in de Kwaliteitsatlas is verwoord, laat duidelijk geen enkele ruimte voor een plan als het onderhavige. Alleen al om die redenen hadden de betrokken ministers niet kunnen komen tot het voorliggende inpassingsplan en de daarin opgenomen locatiekeuze.

7. Provinciaal beleid

Het ontwerp-rijksinpassingsplan is, in tegenstelling tot hetgeen in het ontwerp-rijksinpassingsplan staat vermeld, strijdig met wat eerder is vastgesteld in het provinciale Streekplan 2005-2015 en thans is opgenomen in de provinciale Structuurvisie 2013-2028 en in het bijzonder de vigerende Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013 van de provincie Utrecht (hierna: Verordening).

In artikel 4.9 van de Verordening wordt onder meer het Groene Hart waaronder de geplande locatie van het schakel- en transformatorstation aangewezen als 'landschap'.

Artikel 4.9 lid 2 van de Verordening bepaalt dat een ruimtelijk plan in het met 'landschap' aangeduide gebied bestemmingen en regels ter bescherming en versterking van de in het plangebied voorkomende kernkwaliteiten bevat.

Artikel 4.9 lid 3 van de Verordening bepaalt dat de toelichting op een ruimtelijk plan een beschrijving bevat van de in het plangebied voorkomende kernkwaliteiten en de wijze waarop met de bescherming en versterking van de kwaliteiten is omgegaan. Uit de toelichting bij deze bepaling blijkt dat voor elke ontwikkeling in het landelijk gebied aansluiting gevonden moet worden bij de kernkwaliteiten. Voor het Groene Hart gaat het om de volgende kernkwaliteiten:

- (veen)weidekarakter (inclusief strokenverkaveling, lintbebouwing, etc.);
- landschappelijke diversiteit en
- rust en stilte.

Het is evident dat het ontwerp-rijksinpassingsplan daaraan niet voldoet. Zo bevat het plan geen beschermende regels en bestemmingen en geen aansluiting bij de Kernkwaliteiten.

Enkele citaten uit de de vigerende structuurvisie (zowel beleid als gegeven toelichting):

-/-

Beleid

Het agrarisch cultuurlandschap waarop wij onze focus leggen ligt in het Groene Hart. Vanwege de historisch kenmerkende gebouwen, structuren, bebouwingslinten, landschappen en verkavelingspatronen, vinden wij het belangrijk dat cultuurhistorische waarden bij de planontwikkeling een rol spelen.

Toelichting

Op basis van gaafheid en representativiteit van de verkavelingsstructuur en op basis van de samenhang van de agrarische patronen en de bebouwingslinten zijn vijf gebieden geselecteerd waar wij specifieke aandacht vragen voor de cultuurhistorische waarden. Het gaat om de Lopikerwaard, de Ronde Venen en om gebieden rond Kockengen-Kamerik-Zegveld, Linschoten en Westbroek.

Deze gebieden maken door diverse kleinschalige ontwikkelingen een geleidelijke transformatie door, die uiteindelijk grote gevolgen kan hebben voor het aanzien. Daarom

verdiene de cultuurhistorische waarden van deze agrarische cultuurlandschappen aandacht in ruimtelijke plannen. Het gaat bijvoorbeeld om natuurontwikkeling, veranderende kernranden, functieverandering van vrijkomende agrarische gebouwen en percelen, en agrarische schaalvergroting.

(pagina's 36 en 37)

Beleid

Voor het landschap Groene Hart willen we de volgende kernkwaliteiten behouden en versterken:

- 1. openheid;*
- 2. (veen)weidekarakter (incl. strokenverkaveling, lintbebouwing, etc.);*
- 3. landschappelijke diversiteit;*
- 4. rust & stilte.*

(pagina 71)

-/-

Ook staat het ontwerp-rijksinpassingsplan diametraal tegenover wat als bestuurlijke visie op het veenweidegebied wordt vermeld in de provinciale cultuurhistorische atlas 'Tastbare Tijd':

-/-

Het gebied Demmerik-Kockengen-Kamerik is met het Zuid-Hollandse Nieuwkoop een veenontginningslandschap van Europese betekenis. Het is een schoolvoorbeeld van de regelmatige twaalfde-eeuwse cope-ontginning en het grootste aaneengesloten complex daarvan in Nederland. Het is aangewezen als Belvederegebied. Door de geringe dynamiek is de structurele cultuurhistorische samenhang gaaf bewaard gebleven.

Wij (de provincie Utrecht) streven er naar om de volgende kwaliteiten in dit gebied veilig te stellen:

- Het aaneengesloten houden van het gave en grootschalige middeleeuwse ontginningscomplex, dat doorloopt in Zuid-Holland, uniek is in Europa en uit verschillende verkavelingspatronen met bebouwingslinten bestaat.*
- Het herkenbaar bewaren van het gehele systeem van ontginningsbases, achter- en zijkadens, weteringen, molenvaarten en kavelpatronen, waarbij ook het schaakbordachtige patroon van de zeer regelmatige ontginningsblokken met vaste dieptemaat rond Kockengen te onderscheiden is.*

-/-

De provincie Utrecht heeft – met de provincies Noord- en Zuid-Holland – onvoldoende grip op het gezamenlijke Groene Hart. De provincie heeft weliswaar ingespeeld op de gewijzigde context van het Groene Hart (met name het terugtrekken van het Rijk), maar geeft onvoldoende gevolg aan de aanbevelingen uit het Randstedelijke Rekenkamerrapport van maart 2009.

De verplichting van het gebruik van de zogenaamde Kwaliteitsatlas (of de daarin opgenomen kernkwaliteiten) bij het opstellen van ruimtelijke plannen is door de provincie Utrecht niet expliciet in de Provinciale Ruimtelijke Verordening Utrecht opgenomen. De verordening verwijst ook niet naar de Kwaliteitsatlas.

Bij de beoordeling van de aanvraag voor een verklaring van geen bezwaar heeft

provincie zich onvoldoende laten leiden door het eigen beleid betreffende het Groene Hart, zoals onder meer neergelegd in de Kwaliteitsatlas.

Gezien het bovenstaande zijn wij van mening dat het bestuur van de provincie Utrecht bij het afgeven van een verklaring van geen bezwaar en de bevestiging ervan onvoldoende weloverwogen tot een besluit is gekomen en tot twee maal toe in strijd heeft gehandeld met het eigen beleid. Dit te meer daar bij de keuze voor de alternatieve locatie Ruwiel – die bij de provincie bekend was – er juist géén gevolgen zouden zijn voor het omschreven cope-ontginningslandschap.

8. Gemeentelijk beleid

De constatering in het ontwerp-rijksinpassingsplan dat de ontwikkeling van het 380/150-kV transformator- en schakelstation Breukelen-Kortrijk niet past binnen de vigerende bestemmingsplannen, is juist.

Uitgangspunt voor de geldende gemeentelijke structuurvisie is dat nieuwe ontwikkelingen moeten worden ingepast zonder aan de bestaande kwaliteiten afbreuk te doen: *Hoofdpijler is het instandhouden en daar waar mogelijk verbeteren van karakteristieke gebieden (...) en de belevingswaarde vergroten*. Het plangebied is gelegen in het landschapstype open veenweidegebied, waarvoor wordt aangegeven dat *de identiteit en herkenbaarheid van het landschap verbeterd moet worden*.

In het ontwerp-rijksinpassingsplan wordt aangegeven dat het plangebied ligt aan de rand van het veenweidegebied (nabij A2 en spoorlijn). Ten eerste is het te realiseren project groot van omvang en impact en ten tweede is het feit dat het aan de rand is gelegen geen reden om het – nota bene tegen de zin van de betrokken gemeente – van rijkswege te forceren.

De gemeente Stichtse Vecht geeft als hoofdargument voor het afwijzen van de bouw van een hoogspanningstransformator- en schakelstation op haar grondgebied het feit dat de gemeente al zwaar wordt belast met infrastructurele voorzieningen en plannen. Een tweede belangrijk argument zou dienen te zijn dat de bouw van een dergelijk station bij Kortrijk naast strijdig met het eigen beleid ook strijdig is met zowel het interprovinciale als het provinciale beleid ten aanzien van het Groene Hart.

9. Infrastructurele belasting van de gemeente Stichtse Vecht

De gemeente Stichtse Vecht wordt zwaar belast door aanwezige, recent gewijzigde en toekomstige infrastructurele voorzieningen en maatregelen. Als voorbeelden noemen wij het Amsterdam-Rijnkanaal, de aanwezige en verzwaarde hoogspanningsverbindingen, de verbrede spoorlijn Amsterdam-Utrecht, de plannen rond de Ring Utrecht, uitvlieg- en naderingsroutes Schiphol, de verbrede A2, het ondanks eerdere toezeggingen optrekken van de maximum snelheid op de A2 naar 130 km/uur tussen 19:00 en 06:00 uur, de mogelijke verhoging van de maximum snelheid in de overige uren, et cetera.

Wij hebben begrip voor het feit dat de gemeente Stichtse Vecht van mening is dat – gezien de geschetste infrastructurele belasting – niet ook nog eens een hoogspanningstransformator- en schakelstation op het grondgebied van de gemeente kan worden gerealiseerd.

10. Nabijheid ecologische verbindingszone

De locatie Kortrijk is gelegen op korte afstand van de ecologische verbindingszone ten zuiden langs de spoorlijn Breukelen – Woerden. Aangegeven wordt dat de provincie als uitgangspunt heeft dat nieuwe projecten in nabijheid van dergelijke gebieden niet zijn toegestaan indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant

aantasten, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van reden van groot openbaar belang.

Opnieuw: geaccepteerd wordt door ons dat er sprake kan zijn van openbaar belang. Echter er is in ieder geval wel sprake van een reëel alternatief. Sterker: het alternatief scoort op diverse aspecten beter, dus realisatie van een hoogspanningsstation dient eerder op die locatie dan op de thans voorziene locatie plaats te vinden.

11. Gevolgen voor flora en fauna

In de Flora en faunawet (Ffw) worden plant- en diersoorten beschermd. In deze wet zijn een aantal verboden – doden, vernietigen nesten, verstoren etc – opgenomen. Voor een aantal soorten kan bij overtreding van een dergelijk verbod alleen met een ontheffing het initiatief doorgang vinden. Dit geldt voor de waterspitsmuis en de vissen bittervoorn en kleine modderkruiper. Op grond van artikel 75 Ffw moet het wel zeker zijn dat er geen alternatieve locatie aanwezig is. In artikel 75 staat tenslotte dat *‘slechts ontheffing verleend mag worden wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat’*.

De Staatssecretaris is van oordeel dat er geen andere bevredigende oplossing is (zie pagina 6 van de ontwerp-ontheffing):

‘Andere bevredigende oplossing

Ten aanzien van de aanleg van het hoogspanningsstation met toegangsweg zijn geen ecologisch gunstigere alternatieven. Overal in de sloten in de omgeving van het projectgebied komen de waterspitsmuis en de bittervoorn voor. Om het project te kunnen realiseren zal een tijdelijke weg aangelegd moeten worden waarbij tijdelijk een deel van het leefgebied van de waterspitsmuis en de bittervoorn wordt aangetast.’

Wij zijn van oordeel dat dit onjuist is. Ons inziens zijn er wel ecologisch gunstigere alternatieven waarbij deze soorten niet dan wel in veel beperktere mate worden aangetast. Dit geldt in het bijzonder indien zou worden gekozen voor een co-locatie met (of vervanging van) het bestaande hoogspanningsstation in de omgeving Ruwiel.

De ontwerp-ontheffing gaat voorbij aan de soort kleine modderkruiper.

Indien u van oordeel bent dat er geen andere bevredigende oplossing is, wat wij ten zeerste betwisten, voeren wij nog het volgende aan.

In de ontheffing is verzuimd om een voorschrift op te nemen waarin staat dat bij een temperatuur van het water van minder dan 7 graden geen werkzaamheden mogen plaatsvinden. De meeste soorten zijn bij een lage watertemperatuur inactief. De kleine modderkruiper is inactief bij een watertemperatuur onder de 4-6 graden Celsius (Zie Emmerik, W.A.M. van & H.W. de Nie [2006] *De zoetwatervissen van Nederland. Ecologisch bekeken. Vereniging Sportvisserij Nederland*, Bilthoven). Dit voorschrift is vooral van belang omdat in het natuuronderzoek van Waardenburg op pagina 31 staat dat het dempen van de sloot in de richting van open water moet gebeuren zodat de vissoorten daarheen kunnen vluchten. Wanneer de vissoorten inactief zijn, zijn zij echter niet in staat om weg te vluchten.

Door GroenTeam (adviescentrum voor natuurontwikkeling, landschapsplanning en groenontwerp) is een onderzoek verricht, waarvan de resultaten zijn vastgelegd in een rapport met de titel “Natuuronderzoek en –toets hoogspanningsstation Polder Kortrijk te Breukelen” door drs J. Mulder en ing. J. Oosterbaan (01-12-2011) met een “Aanvullende notitie ‘Vliegbewegingen/ Aanvaringsrisico’s (11-06-2012)” (samen verder genoemd ‘onderzoekstoets’). Dit rapport is een nadere invulling van een eerdere natuurtoets met de titel “Natuurinventarisatie t.b.v. realisatie van het ‘Schakelstation Breukelen’ Lokatie B4 – onderzoeksterrein gelegen binnen de kilometerhokken 127/463 en 464” door drs J. Mulder en ing. J. Oosterbaan (ongedateerd, vermoedelijk 2008).

Ten aanzien van laatstgenoemde rapport heeft Taraxacum BV in opdracht van de Stichting Behoud Veenweidegebied Kockengen op 4 januari 2009 een second opinion uitgebracht. Recent heeft Taraxacum BV op verzoek van de Stichting Behoud Veenweidegebied Kockengen een reactie opgesteld op de nieuwe onderzoekstoets. Taraxacum concludeert:

‘Opvallend is dat in het recente onderzoek een aantal streng beschermde soorten is aangetroffen, waarvan het voorkomen in het vorige onderzoek werd ontkend c.q. uitgesloten (o.a. Waterspitsmuis, Rugstreeppad, Kleine Modderkruiper en Bittervoorn). Hoewel er op detailpunten kritiek mogelijk is op deze onderzoekstoets, kan worden geconcludeerd dat deze een voldoende beeld geeft van de natuurwaarden van de planlocatie.

Het rapport maakt duidelijk dat er in en rond het gebied een aantal (strikt) beschermde soorten voorkomt, en dat met name tijdens de aanlegfase een groot aantal mitigerende maatregelen nodig is om de onvermijdelijk optredende natuurschade zo veel mogelijk te beperken.

Het is twijfelachtig of er ten aanzien van deze werkzaamheden sprake is van een ‘dwingende reden van groot openbaar belang’, die noodzakelijk is om hiervoor een ontheffing te kunnen verlenen. Van de nu niet onderzochte alternatieve locatie Ruwiel mag – gezien het feit dat dit een bestaand industrieterrein betreft – worden aangenomen dat daar geen strikt beschermde soorten voorkomen. Er is dan ook geen sprake van natuurschade, zodat de noodzaak voor een groot deel van de beschreven mitigerende maatregelen vervalt.’

12. Watercompensatie

In het ontwerp-inpassingsplan wordt de watercompensatie (open water en een plas-dras zone) aan de zuid-westkant van het plangebied gelegd. Tijdens het overleg over de landschappelijke inpassing is echter toegezegd dat er naar zal worden gestreefd deze compensatie te realiseren ten oosten van de A2. Wij zijn van mening dat aan deze toezegging voor aanvang van de volgende fase van het planproces dient te worden voldaan.

13. Uitzicht op het landschap vanaf de A2

Het ontwerp-rijksinpassingsplan leidt ertoe dat opnieuw een aantrekkelijk en in de rapportage dienaangaande specifiek genoemd (voormalig) “snelwegpanorama” (nr. 6; Venen-Vecht) in belangrijke mate wordt weggenomen.

Hoewel minister Schultz van Haegen van Infrastructuur en Milieu de door minister Cramer van Ruimte en Milieu vastgestelde snelwegpanorama’s om niet valide redenen naar de prullenmand heeft verwezen, achten wij het van evident belang dat – ook na het vervallen van deze panorama’s – daar waar er sprake is van een waardevol uitzicht is op een internationaal uniek landschap, dit waar mogelijk wordt beschermd. Bouw op de locatie Kortrijk (welk deel binnen bedoeld snelwegpanorama specifiek als waardevol werd vermeld) dient uit oogpunt van het belang van het zicht op dit landschap af te worden gewezen. Dit te meer omdat er ook op dit aspect een (veel) beter alternatief is.

14. Landschappelijke inpassing

Het hoogspanningsstation en de bijbehorende extra masten en lijnen zijn – ook bij de gekozen groenvoorziening – voor wat betreft het aanzicht en uitzicht ontsierend en verstorend en zowel op korte als op langere termijn landschappelijk slecht of in het geheel niet in de passen.

De stelling dat *'de constructie zichtbaar moet zijn om begrepen te worden'* vinden wij leuk gevonden maar niet geloofwaardig en een hoge mate van *'recht praten wat krom is'* hebben.

Recent is gebleken dat bij de opstellingshoogte van de apparatuur rekening wordt gehouden met een geïndundeerde omgeving. De keuze voor een zogenaamd 'hoogwaterstation' brengt een verdere verzwaring van de landschappelijke impact met zich.

Wij onderschrijven de conclusie dan ook niet dat het voornemen tot de bouw van het 380/150-kV transformator- en schakelstation vanuit de aspecten cultuurhistorie en landschapsplanologie aanvaardbaar is. Wij vinden het vanuit genoemde aspecten eerder onaanvaardbaar.

Voor wat betreft de gekozen landschappelijke inpassing merken wij op dat deze niet onze eerste keuze is. Wij zijn van mening dat het zicht op het station vanaf het open bebouwingslint Kortrijk het beste kan worden beperkt door de aanplant van enkele landschapseigen geriefhoutbosjes. Deze variant is, wegens het verwachte ontbreken van medewerking van betrokken grondeigenaren, waarschijnlijk niet haalbaar.

De in het informele overleg tussen betrokken instanties en bewoners gekozen variant achten wij minder gewenst, maar nog net aanvaardbaar. Hierbij merken wij op dat wij al het geplande groen ook met deze bestemming in het plan opgenomen wensen te zien, zodat er in een latere fase niet zonder formele bestemmingswijziging een andere functie aan kan worden gegeven. Het is dan ook met name noodzakelijk dat de noordwestelijke hoek van het station de bestemming 'groen' krijgt.

15. De verbinding tussen 380/150-kV transformator- en schakelstation en de bestaande 150kV-traject

Wij pleiten voor de locatie Kortrijk vanuit landschappelijk oogpunt voor een ondergrondse aansluiting tussen het transformator- en schakelstation en de bestaande 150kV lijnen. Weliswaar brengt deze wijze van aansluiten hogere kosten met zich mee, maar de impact van hoge en zware masten en extra lijnen wordt weggenomen.

Naast de landschappelijke impact ter plekke zijn er ook andere redenen om voor de ondergrondse variant te kiezen. Wij zijn van mening dat de wettelijke taak van TenneT verder gaat dan het op een zo goedkoop mogelijke wijze realiseren van hoogspanningsverbindingen en –installaties, zeker in het licht van de verplichting van TenneT om te voldoen aan al hetgeen energieproducenten aan plannen (wensen te) verwezenlijken.

Als het beleid van producenten en/of het Rijk is om elektriciteit te produceren op grotere afstand van grote woonkernen, aan de randen van het land en ook nog eens voor buitenlandse consumptie, dan neemt de druk op de openbare ruimte en het landschap alleen maar verder toe indien niet ook op het vlak van landschappelijke aspecten innovatieve oplossingen worden onderzocht en toegepast.

Wij zijn van mening dat voor het transport van hoge spanningen over grotere afstanden meer gebruik dient te worden gemaakt van gelijkstroom, zoals dat ook gebeurt bij de aanvoer vanuit Noorwegen en van windparken op zee.

Voor wat betreft het voorliggende ontwerp-rijksinpassingsplan vinden wij het ongeloofwaardig dat een ondergrondse variant voor het betreffende 150kV-traject zo complex en risicovol is dat er om die redenen van dient te worden afgezien. Dit te meer daar er in Nederland al ondergrondse 380kV trajecten zijn en worden gerealiseerd, zoals onder het Noorzeekanaal en bij 380kV Randstad.

Tot slot moge het duidelijk zijn dat het realiseren van een 380kV ondergrondse kabelverbinding middels een gestuurde boring of tunnel naar de locatie Ruwiel (een optie die het ministerie niet onderzocht wenste te zien), deze locatie tot een nog beter alternatief zou maken. Ook is het daar mogelijk de 380kV oversteek door middel van kabel te realiseren als extensie van een reeds bestaande brug.

16. Oude explosieven

Op 5 november 2013 zijn wij benaderd door een inwoner van de gemeente Stichtse Vecht die reeds enige tijd onderzoek doet naar een groot aantal luchtaanvallen die tijdens de Tweede Wereldoorlog hebben plaatsgevonden op het grondgebied van de huidige gemeente Stichtse Vecht. Veel daarvan hadden de spoorplitsing bij Breukelen als doel, in de directe omgeving van het plangebied.

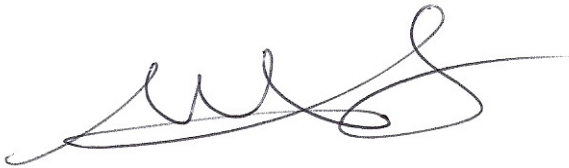
Op basis van de informatie die ons thans ter beschikking staat kan niet worden uitgesloten dat er explosieven aanwezig zijn in het plangebied.

De verkregen informatie kan door ons niet binnen de zienswijzetermijn worden geverifieerd, maar wij achten het van belang een en ander nu reeds te melden.

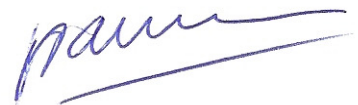
Gezien al wat in deze zienswijze is opgenomen verzoeken wij u het door ons bestreden ontwerp-rijksinpassingsplan op een dusdanige wijze te herzien dat realisatie van een 380/150-kV transformator- en schakelstation ten westen van de A2 – en in het bijzonder op de locatie Kortrijk-Breukelen – wordt voorkomen.

Aldus verzoeken wij u het betreffende rijksinpassingsplan niet vast te stellen.

Met vriendelijke groet,

S.S. Koopmans
voorzitter

P.H.M. Broos
secretaris

Cc:
Gemeente Stichtse Vecht (wethouder P. Ploeg)
Vos & Vennoten Advocaten (Anna Jonkhoff)
Kortrijkgroep
Natuurgroep Kockengen
Wim Smit Consult B.V.
Ad van Dongen
diverse media
intern Stichting Behoud Veenweidegebied Kockengen
(allen uitsluitend via e-mail)

Bijlage

Beschouwing Wim Smit Consult BV over de locatie Ruwiel

Hoogspanningsstation Ruwiel?

Hierbij een principe opzet van het TenneT hoogspanningsstation op de locatie Ruwiel.

Overwegingen bij de opzet

Het huidige 150 kV station is circa 40 jaar oud en wordt op afzienbare termijn gerenoveerd of vervangen

1. De hoogspanningslijn naar Diemen heeft door de 380 kV aankoppeling in Breukelen zijn functie verloren. Het is om bedrijfsvoeringstechnische redenen hoogst ongebruikelijk een gebied (i.c. het voedingsgebied groot Utrecht) te voeden via zowel een 380 kV als een separate 150 kV aankoppeling.
2. De opzet van TenneT is de 380 kV aankoppeling in één circuit te maken. Dit beschouw ik als een tijdelijke situatie. Te zijner tijd (renovatie 150 kV Breukelen?) zal het een volledige aankoppeling worden en kan de lijn naar Diemen uit bedrijf worden genomen.
3. De huidige 150 kV lijn naar Diemen loopt dwars over het industrieterrein van Breukelen. Hierdoor wordt de bruikbaarheid van het gebied belemmerd.
4. Qua investering wordt Ruwiel vergeleken met de investering in een volledige aankoppeling op de voorkeurslocatie van TenneT.
5. Het bezwaar tegen de locatie Ruwiel, zijnde het uitzicht van de flatbewoners langs het kanaal, is moeilijk serieus te nemen. Allereerst omdat de flats met de kopkant (zonder ramen) naar het gebied staan.
6. Ten tweede dat het bezwaar kennelijk niet geldt voor het huidige 150 kV station en ter derde omdat de locatiekeuze en verdere inpassing natuurlijk ook van grote betekenis is.

Uitgaande van deze overwegingen kom ik tot de volgende opzet.

Configuraties

Ten aanzien van de aankoppeling aan de 380 kV circuits zijn er een aantal mogelijkheden.

1. 380 kV lijn in- en uitvoeren in een bovengrondse lijn. Hierbij steken in geval van 2 circuits dus 4 circuits de A2 over. Daarvoor zijn minimaal 2 masten aan weerszijde van de A2 nodig. Een circuit bevat 3 draden. Plus een aarddraad boven in de mast. Er is in deze opzet een extra mast nodig. Op de grond is extra ruimte nodig voor een mast.

2. Het is ook mogelijk de oversteek in kabel uit te voeren. Hierbij worden de circuits naar de grond gebracht en daar met de kabel verbonden (dit heet een opstijgpunt). Deze overgang kan zowel op grondniveau als in de mast zelf plaatsvinden. De oversteek kan:
 - Bovengronds via een brugconstructie of als extensie van de reeds aanwezige brug. Levert geen additionele beperkingen op.
 - Ondergronds met een leidingtunnel of een boring. Ik zou kiezen voor een tunnel. Knelpunt is de mogelijke aanwezigheid van obstakels in de ondergrond. Op de grond is enige extra ruimte nodig maar niet meer dan het grondvlak van de masten.
3. De derde optie is een variant op model 2. Hierbij wordt onder de beide masten een schakelinstallatie geplaatst met hoogspanningsschakelaars en scheiders. In deze opzet wordt het nieuwe 380 kV station Breukelen met 2 circuits “op een steeltje” gezet. Daarmee zijn slechts 2 circuits nodig om de A2 over te steken. Op de grond neemt deze oplossing aanzienlijk meer ruimte in beslag.
4. Als laatste variant is weer een variant op 3. Het denkbaar de beide circuits af te takken (dus niet te onderbreken). In dit geval zijn ook vermogensschakelaars en scheiders onder de mast nodig maar slechts de helft van variant 3. Wellicht kan in deze optie de extra mast aan de westzijde van de A2 worden vermeden (is een constructieve vraag). In deze opzet zijn er enige beperkingen in de bedrijfsvoering van het net.

Alle varianten moeten goed worden doorgerekend met betrekking tot de faalkansen. Eerdere ervaringen (o.m. met het Amsterdamse 150 kV net) hebben echter laten zien dat daar de faalkansen van de verschillende varianten niet echt van elkaar afweken. Het is echter beslist noodzakelijk de berekeningen te maken met de componenten die in de varianten worden toegepast.

Zonder nadere analyse heb ik sympathie voor variant 4 met een oversteek met een brugconstructie. En dan nog bij voorkeur aan de bestaande brug verbonden. Omdat die brug heel breed is kun je nog overwegen de brug voor het verkeer te versmallen en de kabels een tracé over de brug te geven.

Locatie station

In mijn beeld komt het 380 kV station ten noorden van de Shell pompen. Zo dicht mogelijk tegen de A2. De 150 kV lijnen naar Utrecht worden verplaatst naar een tracé langs de A2.

Een prachtige ruimtelijke optie is een verkabeling al dan niet met een gestuurde boring. Op of nabij dezelfde locatie komt ook het nieuwe 150 kV station. Deze verplaatsing is v.w.b. de 10 kV kabels geen bezwaar omdat daarmee vooral het industrieterrein wordt gevoed.

Dan komt het huidige 150 kV station Breukelen te vervallen evenals de 150 kV lijnen naar Diemen. Ook komt het tracé dwars over het industrieterrein van Breukelen vrij.

Conclusie

Ik denk dat de locatie Ruwiel om meerdere redenen verre te verkiezen is boven de voorkeurslocatie van TenneT.

Dat vergt echter een realistische vergelijking van beide locaties. Een analyse die alle relevante aspecten in kaart brengt en weegt. Transparant en geloofwaardig.

Een analyse die ook rekening houdt met de verdere ontwikkelingen in het gebied en dus iets verder kijkt dan de oplossingen in het nu. Daarvan is door de plannenmakers bij TenneT tot heden nog geen blijk gegeven.

Wim Smit